

LAMPJE

Margien Rogaar, NL, BE, 2025, 90'

Leerdoelen:

vriendschap

anders zijn

boekverfilming

inclusie



Lampje woont met haar vader in de vuurtoren. Sinds de dood van moeder, klimt Lampje elke avond naar boven om de lamp in de vuurtoren aan te steken. Tot op een dag de lucifers op zijn. De lamp blijft uit, en een schip slaat te pletter op de rotsen. Om de schade terug te betalen, moet Lampje gaan werken in het Zwarte Huis, waar volgens iedereen een monster woont. Dat monster is Edward (bijgenaamd 'Vis'), een jongen met een vissenstaart. Zijn vader, de admiraal, is al jaren van huis. Lampje en Vis helpen elkaar om alle obstakels in het leven te overwinnen.



INHOUDSVRAGEN: VERSCHILLEN EN GELIJKENISSEN

Lampje en Edward lijken op het eerste zicht heel verschillend. Lampje ploetert plichtsgetrouw door de storm om lucifers te kopen, terwijl Edward zit opgesloten in de torenkamer en zich tegen iedereen gemeen gedraagt. Toch hebben ze iets gemeenschappelijk: ze kunnen niet van hun kindertijd genieten. Verzamel met de leerlingen voor beide hoofdpersonages **vijf typische karaktereigenschappen** en noteer ze. **Zijn er overeenkomsten? Probeer uit te zoeken wat ze met elkaar gemeen hebben.**

Antwoord:

Regisseur Margien Rogaar: *"Het zijn kinderen die geen kind mogen zijn. Ze hebben allebei hun moeder verloren en er is niemand om hen te beschermen."*

Lampje moet veel verantwoordelijkheid nemen en kan niet altijd rekenen op haar vader. Edward doet enorm zijn best om aan de verwachtingen van zijn vader te voldoen, maar dat lukt nooit, hoe hard hij ook probeert.

Lampje en Edward hebben allebei iets dat ze niet kunnen: Lampje kan niet lezen, en Edward kan niet gaan. Iedereen noemt Lampje 'dom'; Edward lacht haar uit en de dame van de gemeente zegt: "Lezen is niet voor elk kind. Een dubbeltje moet niet proberen om een kwartje te worden." **Begrijpen de leerlingen die uitspraak?**

Edwards schaamt zich omdat zijn vader zegt dat hij "niet uit het goede hout is gesneden." Maar om iets te leren, is het belangrijk om aangemoedigd te worden; uitlachen helpt niet, motiveren wel. **Kunnen de kinderen zich daar nog voorbeelden van herinneren uit de film?**

Antwoord:

Wanneer het lezen niet lukt, wil Lampje meteen de moed opgeven. Maar wanneer Vis haar aanmoedigt, lukt het wel, en gaat ze heel erg hard oefenen. En Lampje dwingt Edward om zijn schaamte af te gooien. Hij moet de torenkamer uit en zijn grote talent - zwemmen! - leren ontdekken. Daarom klinkt zijn compliment zo mooi en oprecht: "Jij bent uit het goede hout gesneden. Heldenhout!"

Wie anders is dan de anderen, wordt vaak vernederd en uitgesloten. Edward wordt een monster genoemd, niemand mag hem zien, niemand mag weten dat hij bestaat. Hij lijkt niet eens een naam te hebben. Sommigen noemen hem 'Vis' en aanvankelijk wordt hij daar boos om, maar later niet meer - hij heeft geleerd om fier te zijn op zijn bijnaam. Hij wil niet naar buiten want hij schaamt zich om gezien te worden. Andere mensen zijn bang van hem, omdat ze bang zijn van alles wat vreemd, onbekend of anders is. Maar Lampje accepteert hem zoals hij is. Wanneer ze hem ontdekt, toont ze geen afschuw maar bezorgdheid. Ze helpt hem. Dankbaar grijpt Vis haar hand.

Kennen de leerlingen voorbeelden uit hun omgeving van mensen die werden uitgesloten omdat ze anders zijn dan de anderen? Wat kan je daaraan doen?

De film lijkt op een sprookje. Moesten de kinderen soms aan bepaalde sprookjes denken? Wat maakt de film zo **sprookjesachtig**?

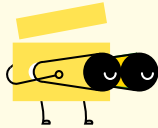
Antwoord:

Het verhaal speelt zich af op een sprookjesachtige plek (het Zwarte Huis) in een vaag verleden. Er komen sprookjesachtige en mysterieuze personages in voor, zoals een vader die opgesloten wordt in een toren (Rapunsel), een mens met een vissenstaart (De Kleine Zeemeermin), een monster in een kasteel (Belle en het Beest), woeste piraten en vreemde kermisfiguren. Zoals in vele sprookjes is er ook een gemene slechterik. En nu en dan wordt het verhaal toegelicht door een verteller, alsof er uit een sprookjesboek wordt voorgelezen.

Hoewel het verhaal soms een beetje duister is, krijgt het toch een happy end. Hoe liep het af? Herkennen de leerlingen de gezichten van de bemanning op de piratenboot?

Antwoord:

Behalve Lampje en haar vader zag je ook de bewoners van het kasteel: Martha, haar zoon Lennie,... We herkennen ook sommige kermisartiesten. En Edward zwemt mee met de boot.



KIJK & LUISTER - VISUELE STIJL EN ANIMATIE

De locaties van het verhaal zijn bepalend voor de sfeer van de film. Kunnen de leerlingen zich nog de **belangrijkste locaties** herinneren? Welke **sfeer** riepen die bij hen op?

Antwoord:

Enkele van de meest opvallende locaties zijn:

- De vuurtoren: een magische plek waar stormwinden omheen waaien.
- Het Zwarte Huis: "Het ligt op de rand van de klif, met de rug naar zee. Iedereen weet dat daar een monster woont." Op deze wonderlijke plek, door muren afgesloten van de buitenwereld, wonen enkel vreemde mensen. Met zijn piepende deuren, lege kamers en schaduwen van kaarslicht, zorgt het voor een spookachtige, ietwat griezelige sfeer.
- Het vissersdorp: een dorpje met smalle straatjes en witgekalkte huisjes. Het is een plek uit het verleden, maar in welke tijd het verhaal zich afspeelt, weten we niet precies.
- De kermis: een verzamelplaats voor vreemde figuren, sommige zijn vriendelijk, andere zijn veeleer angstaanjagend. De scène met de zeemeermin die in opstand komt tegen haar baas in een verlaten kermiskraam, is een van de meest beklemmende van de hele film.
- De zee: die kan gevaarlijk zijn bij stormweer, maar ook een heerlijke plek voor Vis om te zwemmen. De zeemeermin van de kermis wordt in zee 'begraven'.



Bij een verhaal hoort ook een verteller, en die ontmoeten we ook in de film. Bij het begin van de film krijgen we hem te zien, maar we weten niet precies wie hij is. Toch geeft de film daar later een aanwijzing over. Hebben de leerlingen die opgemerkt?

Antwoord:

Op de kermis staat een rondreizend verteltheater. We herkennen de man in het kraam als de verteller. Achter hem hangt een affiche met de titel van zijn verhaal. "De dochter van de vuurtorenwachter"



Lampjes moeder is gestorven, maar toch is ze nog aanwezig in de film: in flashbacks (beelden uit het verleden) zien we haar zingen voor haar dochter, en we horen haar stem die nog steeds praat met Lampje. Zelfs wanneer Lampje het te druk heeft om aan moeder te denken, laat ze haar niet in de steek: "Ik was er toch. Hier. Overal." Zoals Lampje praat met haar dode moeder, praat Edward tegen het portret van zijn afwezige vader.

Kunnen de leerlingen begrijpen hoe Lampje nog kan praten met haar dode moeder? Praten ze zelf ook wel eens met mensen 'in hun hoofd'?

WEETJES

- De film is gebaseerd op **een boek** van de Nederlandse schrijfster **Annet Schaap**. Dat boek werd verfilmd tot een vierdelige tv-serie, en daar werd een film uit gemaakt.
- Regisseur Margien Rogaar wilde dat we de film niet enkel bekeken, maar hem ook konden **'voelen'**.

"Je kan die zwemscènes filmen in een zwembad in de studio, waar iedereen het lekker warm heeft. Maar je voelt pas echt mee wanneer de acteurs kippenvel hebben van de kou en buiten adem zijn. Manu Gunning, die de rol van Vis speelt, moest echt zwemmen met een vissenstaart. Hij is zelfs op boksles gegaan om sterker te worden, want het is superzwaar om met zo'n staart die zich vol water zuigt in zee te bewegen."



DOE-OPDRACHT: VUURTOREN

Een vuurtoren is altijd een bijzondere plek, vaak op een verlaten stuk land bij de zee. Hebben de leerlingen zelf wel eens een vuurtoren gezien? Dan kunnen ze er vast ook een knutselen! Je vindt online een heleboel inspiratie en ideeën, bv. op [deze Crea met Kids webpage](#).